

Verondersteld geval van bigamie bij Torenvalk *Falco tinnunculus*

Bé van der Wal

Op het erf van de familie Gilissen aan de Kappelaarsdijk in Markelo bevinden zich een bosuilkast en een kerkuilkast. De laatste zit in een verbouwde hooiberg op een hoogte van ongeveer 4 m; de bosuilkast hangt in een eik op ongeveer 5 m hoogte.

In 2008 broedde in beide kasten een Torenvalk *Falco tinnunculus*. In de bosuilkast ringde Ben Nijeboer op 9 juni vijf jongen. De vleugellengte van het oudste jong was 200 mm, wat te herleiden is naar een geboortedatum van 9 mei en een legdatum van 5 april. In de kerkuilkast werden door Henri Bouwmeester op 10 juli 7 jongen geringd. Het oudste jong had hier een vleugellengte van 156 mm, en moet dus zijn geboren op 16 juni (ei gelegd op 12 mei). Bij het schoonmaken van deze kast, op 23 januari 2009, vonden we tussen de rommel in de kast nog een niet-uitgekomen ei dat klotste (maten: 39x32 mm, 17 g).

Tussen beide broedsels zit een verschil in legbegin van 37 dagen (plus of min 2 dagen). Omdat de broedsels wel heel dicht bij elkaar lagen, veronderstelden de ringers dat er mogelijk sprake is geweest van bigamie: een mannetje met twee vrouwen. De heer Gilissen heeft tijdens de broedperiodes geen gevechten vastgesteld, noch enig ander gedrag dat zou kunnen wijzen op het verdedigen van een territorium. Doordat niet specifiek is gelet op een eventueel tweede broedsel met een ander vrouwtje kan echter belangrijk gedrag dienaangaande over het hoofd zijn gezien.

Op het internet vond ik nog een verwijzing naar twee nestkasten die 37 m uit elkaar hingen en beide op 4 juni 2005 jongen bevatten, namelijk resp. 6 en 4 (in laatste geval plus een niet-uitgekomen ei). Hier werd nooit meer dan één mannetje gezien (2005, Natuurpunt Grote Nete, jaargang 4(3): Bigamie (veelwilverij) bij Torenvalk.)

Summary

Wal B. van der. 2009. Apparent case of bigamy in Kestrel *Falco tinnunculus*. De Takkeling 17: 158.

In 2008, two nestboxes within close proximity of each other were simultaneously occupied by Kestrels, though with a time gap of 37 days in egg laying. Territorial conflicts were not recorded, and it is thought that perhaps the females had been courted by a single male.

Adres: Weddehoenlaan 5, 7471 ME Goor, bgvdwal@hetnet.nl